

clausulas, & irritan. decreta sub quacumque verborum expressione in se continen. derogari posse, & si illi ullo umquam tempore ex aliqua etiam quantumvis necessaria, & urgentissima causa derogari contingat, nisi tenor illarum de verbo ad verbum nihil omisso insertus, & hujusmodi derogatio consistorialiter facta, & per trinas, & distinctas literas eundem tenorem continen. tribus similibus distinctis vicibus, Monialibus, Gubernatoribus, & Deputatis, ceterisque personis predictis legitime intimata, & insinuata fuerit, eorumque expressus accedat ad id consensus, derogationem nemini suffragari, nec presentis Motu proprio per quamcumque concessionem etiam nostra, & successorum nostrorum manu signatam, fuisse & fore derogatum.

Decretum irritans.

§.10. Sicque per quoscumque Judices quavis auctoritate, etiam Card. sublata, &c. judicari debere, irritum quoque &c.

Clausula derogatoria.

§.11. Non obstantibus premissis, ac fel. rec. Bonifacii Papae VIII. etiam Praedecessoris Nostri de una, & in consilio generali edita de duabus dietis, dummodo non ultra tres dietas ad iudicium trahant, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, & Fabricae praedictae, necnon Hospitalis, Ecclesiarum, Monasteriorum, & aliorum regularium, & piorum locorum, ac Ordinum, quorum illi extiterint, & aliorum regularium quorumcumque locorum exemptorum, juramento &c. roboratis statutis &c. privilegiis quoque, indultis, necnon conservatoriis, & exemptoriis, ac literis Apost. in forma Motus proprii eisdem Capitoli Roman. necnon Iudicibus, Curias, Tribunalibus, & eorum personis per quoscumque Rom. Pont. Praedecessores Nostros, ac Nos, & Sedem Apost. etiam Motu proprio, ac alias sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis in contrarium quomodolibet concessis, necnon reformationibus, etiam noviter factis, ac etiam Motu proprio simili approbatis, etiam de reassumen. eisdem causis ad forum, seu Curiam Capitoli, quibus omnibus, etiam si de illis &c. tenores &c. ac si in specie praesentibus infererentur, tam in genere quam in specie, ad effectum sufficient. derogation. pro se sufficienter expressis haben., & habere decernen. harum serie specialiter, & expresse Motu simili, & ex certa scientia, ac de Potestatis Apostolice plenitudine derogamus, & sufficienter derogatum esse decernimus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Sola signatura sufficit.

§.12. Volumus autem praesentis Motus proprii sola signatura sufficiat, & ubique fidem faciat, tam in iudicio quam extra, clausula ordinaria non obstante, quodque praesentium transumptis manu alicujus Notarii publici subscriptis, sigillo praedicti Protectoris, seu alterius cujuscumque personae in dignitate ecclesiastica constituta, vel Curiae secularis munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, tam in iudicio quam

extra, quae praesentibus adhiberetur, si exhibitae, vel ostense fuerint. Placet Motu proprio. Dat. Romae apud S. Petrum, 16. Kal. Aprilis, Anno III.

Papae subscr. D. P. An. III. 27. Martii.

LX.

Jurisdictione Inquisitorum haereticae pravitate, procedendi contra quoscumque Regulares, & Religiosos, quoquomodo privilegiatos, & exemptos, de haeresi culpabiles, dummodo eorum Superiores non praevenerint.

PIUS PAPA QUARTUS

Ad futuram rei memoriam.

Pastoris aeterni vices, meritis licet insufficientibus gerentes in terris, sic vigilantiae nostrae sollicitudinem circa oves curae nostrae divina dispositione commissas exercere studemus, ne ille ab ovili suo, extra quod salvus nemo esse potest, aberrantes, in luporum rapacium insidias ullo modo incidere valeant, sed intra caulas debite custodita, ad caelestia pascula feliciter pervenire possint.

Exordium.

§.1. Nuper siquidem accepimus, nonnullos Rom. Pontifices Praedecessores nostros antea factis temporibus ex causis tunc expressis, diversis Ordinibus etiam mendicantibus, quod contra eorum fratres, & religiosos in quibuscumque causis, etiam haeresis, nisi per eorumdem Ordinum superiores, & prelatos inquiri, aut procedi quoquo modo non possint, inter alia privilegia per suas literas concessisse, & Nos forte illas confirmasse, supercrecente autem temporis, & hominum malitia hac nostra potissimum aetate, (quod sane dolenter referimus) in agro Evangelici Patrisfamilias zizania, etiam interdictos fratres, & religiosos in tantum pullulasse, messisque tritico rarefcentes adeo polluere videmus, ut vulpeculae jam in aperto vineam Domini demoliri nitantur.

Pontifices concesserunt diversis Ordinibus de haeresi inquiri posse nisi per eorum Superiores.

§.2. Quare Nos pro pastoralis officio Nobis divinitus crediti debito, quantum cum Deo possumus, opportuna in praemissis remedia adhibere volentes, ut quos Dei amor a malo non revocat, poena saltem formido a delinquendo retrahat. Et propterea considerantes, quod si dilecti filii Inquisitores haereticae pravitate, tam generales quam ubique locorum deputati particulares, in causis haeresis hujusmodi contra quoscumque quorumvis Ordinum, etiam quomodolibet exemptorum, & mendicantium fratres professores, & religiosos, quandoque causas ipsas haeresis ab eis inchoari contigerit, procedere valerent, profecto id in non modicam fidei catholicae cederet utilitatem, cum praesertim ex hoc superiores, & prelati Ordinum praedictorum, sicut verisimiliter credendum est, ad subditos suos sub probata religionis norma continendos, transgressoresque debitis poenis compescendos

Sed hic Pontifex ad majorem fidei utilitatem, Inquisitoribus omnibus facultatem dat proceden. contra quoscumque fratres & religiosos, & exemptos, dummodo eorum Superiores non praevenerint.

Datum Romae apud S. Petrum, sub anno Piscatoris, die 1. Aprilis 1562., Pontificatus nostri Anno III.

D. P. An. III. 1. Aprilis.

LXI.

De Homicidiis, aliisque reis poena capitalis, vel sanguinis, etiam non condemnatis, & infra sex menses non sponte se in carceribus constitutis, non audiendis. Appellationibusque condemnatorum in penam Fisco, & Camerae Apostolicae applicatam non admittendis, nisi factis deposito. Ac de poenis fractae pacis, vel treguae, & allegatione novae causae, vel minoritatis. Et legitime filiorum confiscatione.

PIUS PAPA QUARTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Et si cuncta, quae ex multa Romanorum Pontificum Praedecessorum nostrorum providentia processerunt, executioni debite demandanda esse censemus, illa tamen praecipue, quae ad salubrem temporaliis ditionis Apostolicae Sedis directionem, & pro Camerae Apostolicae indemnitate prudenter ordinata comperimus, ut illibata, firmaque perpetuo subsistant, libenter non solum nostrae approbationis, verumetiam, opportuna innovationis munimine roboramus.

Exordium.

§.1. Dudum siquidem cum fel. rec. Julius Papa II. Praedecessor noster &c. Omittitur hac Bulla narratio, quia ipsa est in Tom. III. Par. III. Const. XXIX. Fidei fol. 318.

Julius II. editi Const. hic cit.

§.2. Et deinde pia mem. Paulus Papa III. etiam Praedecessor noster per eum ex plurium fide dignorum testimonio accepto, quod nonnulli Civitatum, Terrarum &c. Omittitur narratio Bullae, quia ipsa est in Tom. IV. Par. I. Const. XXX. Cum sicut fol. 184.

Paulus III. similiter hic cit.

§.3. Nos igitur, ne literae praedictae, ex eo quod illarum executio ab aliquibus fieri neglecta fuit, seu propter eorum forsitan non usum, in desuetudinem abiisse a quocumque praetendi, seu aliter quomodolibet allegari, deque earum viribus habitari contingat, sed illae, ut par est, suos debitos fortiantur effectus, & ab omnibus observentur, providere volentes, Motu, & scientia similibus, praefatas, & alias quascumque (quarum, & inde secutorum quorumcumque aliorum circa praemissa latius etiam de necessitate exprimendorum tenores, ac si de verbo ad verbum similiter inserti forent, praesentibus pro sufficienter expressis haberi volumus) aliorum Praedecessorum nostrorum super praemissis, tam sub plumbro, quam in forma Brevis editas literas, & in eis contenta, ac inde sequuta quacumque, Apostolica auctoritate, tenore praesentium approbamus, & confirmamus, eisque Apostolicae firmitatis robur adiciamus, ac ea valere, perpetuae roboris firmitate subsistere, ac suos effectus plene sortiri, & ab omnibus, quos illa concernunt, & concernere poterunt quomodolibet in

Hic Pontifex eas approbat.

compescendos, facile reddi possint diligentiores. Idcirco Motu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostra, hac nostra firmiter valitura Constitutione, auctoritate Apostolica tenore praesentium statuimus ordinamus, atque decernimus, quod de cetero in omnibus Christiani Orbis partibus Inquisitores haereticae pravitate, tam generales, quam in quibusvis Provinciis, Civitatibus, Oppidis, Terris, & locis pro tempore deputati particulares, contra quoscumque Fratres, professores, & Religiosos Ordinum praedictorum, ac etiam contra quoscumque quovis modo privilegiatos, & exemptos, de haeresi crimine quomodolibet suspectos, aut culpabiles, dummodo ab eorumdem Fratrum professorum, & Religiosorum superioribus, & prelatibus in causis hujusmodi praeventi non fuerint, iuxta facultates officii ipsius inquisitionis inquirere, & procedere, ac culpabiles, & delinquentes repertos secundum canonicas sanctiones castigare, aut punire, ceteraque omnia, & singula facere, gerere, & exequi libere, & licite possint, & valeant, super quibus plenam, & liberam eisdem Inquisitoribus, & eorum cuilibet facultatem concedimus, & potestatem.

Et ita ac non alias judicari jubet.

§.3. Sicque per quoscumque Judices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi facultate, judicari, & definituri debere, irritum quoque, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Contrariis derogat.

§.4. Non obstantibus quibusvis Apostolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, & Ordinum praedictorum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, etiam Mari magno, & Bulla aurea, vel alias quomodolibet nuncupatis, eisdem Ordinibus, & illorum Superioribus, ac Praelatis, etiam per dictos Romanos Pontifices Praedecessores Nostros & Sedem Apostolicam, ac etiam per Nos, aut quoscumque alios quovis modo concessis, confirmatis, & iteratis vicibus approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut alia exquisita forma ad hoc servanda foret, eorum omnium tenores praesentibus pro sufficienter expressis, & totaliter insertis habentes illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat ad effectum praesentium specialiter, & expresse derogamus, ac sufficienter, & plene derogatum esse volumus, atque decernimus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis credi mandat.

§.5. Volumus autem quod praesentium transumptis manu Notarii publici &c.

Et capit ali-
ter condem-
natum dece-
nit non audi-
ri extra car-
ceres, etiam
si perat remis-
sionem ex eo
quod banni-
tum occiderit

futurum integre observari debere decernimus, omnesque, & singulos, tam juris, quam facti defectus, si qui forsan tunc intervenerint, in eisdem supplemus.

§.4. Et nihilominus motu, scientia, & auctoritate prefatis, per hanc nostram Constitutionem in perpetuum valitaram statuimus, & ordinamus. Quod nullus in poenam capitis condemnatus, qui sub pre-textu, quod ipse aliquem bannitum occide- rit, aut alias quovis modo ad manus Curie pervenire fecerit, & propterea a dicta po- na capitis, in quam condemnatus fuit, liberari, & absolvi debere, aut alium banni- tum per ipsum condemnatum nominan- dum juxta formam bannimentorum desuper emanatorum remittere posse pretendit, per Procuratorem, excusatorem, defen- sorem, velut quemlibet de populo, audiri, vel admitti possit, aut debeat, nisi prius reus ipse, qui liberationem, aut absolutio- nem, vel nominationem, & remissionem hujusmodi consequi, aut fieri posse, vel debere pretendit, seipsum in carceribus juxta formam literarum Julii II. Prædeces- soris nostri hujusmodi, personaliter con- stituerit.

Et ita judica-
ri jubet.

§.5. Quodque literis prædictis, & huic nostre dispositioni, nisi de ipsis clara, & expressa mentione facta, & per nostram, & Successorum nostrorum Rom. Pont. manus propria signaturam derogari non possit. Sicque, & non aliter in omnibus, & singulis præmissis, & tam præsentibus, quam futuris causis, & litibus, per quoscumque Judices, etiam S.R.E. Card., & de latere Legatos, ac Palatii Apost. causatum Audi- tores, sublata eis, & eorum cuilibet aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari debere, ac quicquid contra præsentium ten. contigerit attentari, ir- ritum, & inane decernimus.

Quibuscum-
que non ob-
stantibus.

§.6. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, & Provin- cia nostre Marchie Anconitanæ statutis, & consuetudinibus, etiam juramento, con- firmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, in- dultis, & literis Apostolicis, illi, Civita- tibus, Terris, & locis prefatis, eorumque Gubernatoribus, & Communitatibus, sub quibuscumque verborum formis, & teno- ribus, ac cum quibusvis clausulis, & de- cretis, in genere, vel in specie, etiam mo- tu, & scientia similibus, etiam iteratis vi- cibus approbatis, & innovatis, quibus om- nibus (illorum tenores, ac si de verbo ad verbum infererentur, præsentibus pro suf- ficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris) hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ce- terisque contrariis quibuscumque.

Fides exem-
plorum.
D. P. An.III.
20. Aprilis.

§.7. Volumus autem, quod præsen- tium transumptis &c.
Datum Romæ apud S. Petrum, sub Annulo Piscatoris, die 10. Aprilis 1562. Pont. nostri Anno III.

Sequitur declaratio dictæ Constitutionis.

PIUS PAPA QUARTUS

Motu proprio &c.

CUM Nos dudum vestigiis fel. rec. Julii Pape II. Prædecessoris nostri inherentes, nullum homicidii reum, qui se ab illo, etiam sub prætextu, quod alium bannitum occiderit, seu ab alio banniti occi- fore, juxta formam bannimentorum id per- mittentium nominatus fuerit, aut ex alia quavis causa absolvi debere pretendat, ad absolutionem petendum per Procuratorem, aut excusatorem, seu defenforem, etiam velut quemlibet de populo comparentem, audiri, vel admitti debere, nisi ipse reus se in carcere personaliter constituerit, statue- rimus, & ordinaverimus, prout in nostris desuper editis literis, quarum tenores præ- sentibus haberi volumus pro expressis, ple- nius continetur.

Relatio præ-
cedentis Con-
stitutionis.

§.1. Verum cum, ut nuper accepimus, a nonnullis in dubium revocetur, an in di- ctis nostris literis solum homicidæ banniti, vel condemnati, non autem illi, qui non- dum condemnati, vel banniti essent, com- præhendantur.

Dubium de-
super extor-
tum.

§.2. Nos propterea omnem ambiguitatem circa præmissa amputare, & penitus tollere volen. Motu simili, & ex nostra certa scientia, hac nostra perpetuo valitura Consti- tutione, nullum ab homicidio, seu alio quo- vis crimine, pro quo poena corporalis veniat imponenda ex aliqua causa, etiam quia alium bannitum occiderit, vel ab alio banni- ti occifore, juxta formam proclamatum, & bannimentorum id permissentium, vel Constitutionum desuper editarum, nomina- tus fuerit, sive etiam quia ab ipso occifus, bannitus, & condemnatus extiterat, ac im- pune ex dispositione dictorum proclama- tum, & bannimentorum, seu Constitutio- num occidi potuerit, se absolvi debere pre- tendentem, sive pro homicidio, aut alio crimine per eum commissio bannitus, & condemnatus, sive nondum bannitus, nec condemnatus, nec etiam inquisitus existat, per se, vel aliam personam pro eo quomo- dolibet comparentem, ad absolutionem pe- tendum admitti, vel audiri posse, nisi se- prius in carcere constituerit, & ad causam heredes ab ipso occifis, citari, & in eventum quod quis ab homicidio per ipsum commif- so, ex eo quod alium bannitum occiderit, vel ab aliquo banniti occifore, ut præferitur nominatus fuerit, se absolvi obtineat.

Declaratio, &
extensio dictæ
Constitutionis,
etiam ad non
condemnatos.

§.3. Eum nihilominus a loco, in quo hæ- reses occifis commorantur, quousque ab il- lis pacem obtinuerit, exulare debere, ne- que ad eum locum aliter, nisi pace ab illis habita remitti posse, perpetuo statuimus, & ordinamus.

Bannitosque
prohibet re-
mitti in loco,
ubi sunt hæ-
reses occifis,
nisi habita
pace.

§.4. Inhibentes nihilominus omnibus, & singulis Judicibus quacumque auctoritate fungentibus, sub excommunicationis lætæ sententiæ, aliisque arbitrii nostri penis, & nostris, etiam de latere Legatis sub indigna- tionis

Omnibus Of-
ficialibus id
vetat.

Et ita judicari
mandat.

Quibuscum-
que non ob-
stantibus.

Transumptis
ecri jubet.

Pape subscr.
D. P. An.III.
6. Octobris.

Relatio præ-
infernorum
Bullarum.

tionis nostre pœna, ne contra tenorem huius nostre Constitutionis, de cetero quem- piam sic, ut præmittitur, se absolvi peten- tem, nisi in carcere constitutum, quoquo- modo audiant, vel admittant, & ubi secus fecerint, processus taliter habitos, ac sen- tentias desuper latas, nullius fore momen- ti, ac vitio nullitatis subjacere, & illis non obstan. reos sic absolutos pœnis debitis puniri, seu de novo inquiri posse.

§.5. Sicque per quoscumque Judices etiam S.R.E. Cardinales, & Palatii Aposto- lici Auditores, sublata eis aliter judicandi, & interpretandi facultate, judicari, & in- terpretari debere, irritumque, & inane, quicquid secus a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter attentari contigerit, decernimus.

§.6. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, legibus, ac Provincialibus, & municipalibus quorum- vis locorum statutis, & consuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apostoli- ca, vel quavis firmitate alia roboratis, necnon proclamatis, & bannimentis super præmissis editis, & in posterum eden- dis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis quibusvis in contrarium forsan concessis, confirmatis, & innovatis, qui- bus omnibus, illorum tenores præsentibus pro sufficienter expressis habent. quoad præ- missa specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.7. Ac præsentium solam signaturam nostram sufficere, & ubique fidem facere in judicio, & extra, regula contraria non ob- stan. eorumque, seu literarum desuper ex- pediendarum exemplis, etiam impressis, manualicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus persone in dignitate Ecclē- siastica constitute manitis, ea prorsus fides in judicio, & extra judicium adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitz, vel ostense.

Placat Motu proprio. I.
Datum Romæ apud S. Petrum, Pridie
Non. Octob. Anno III.

Sequitur plenior declaratio supra-
dictarum Constitutionum.

PIUS PAPA QUARTUS

Motu proprio &c.

L Icet dudum per fel. rec. Paulum III. & forsan alios Rom. Pontific. Prædecesso- res nostros, ac deinde per Nos inter alia, justissimis rationibus tunc expressis provi- sum, ordinatumque fuerit, quod, in causis criminalibus seu mixtis, Fiscum, & Ca- meram Apostolicam quomodolibet concer- nentibus, in quibus reos condemnari con- tingeret, appellationes, vel provocaciones, nisi prius facto deposito pœnarum in quibus ex delicto delinquentes ipsi, aut illi qui pro eis fidejussissent, vel ex contractu quoquo- modo condemnandi venirent, aut eatenus condemnati fuissent, omnino recipi, & admitti non possent. Sed appellationes, & Bull. Rom. Tom. IV. Par. II.

provocaciones in causis hujusmodi interpo- sitæ, & in futurum interponendæ, ac appel- lantes ipsi rejici deberent. Aut si sententia esset in poenam capitis condemnatoria, non admitteretur appellatio, neque aliter au- diretur reus, nisi in carceribus constitutus. Et insuper, quod quæcumque rescripta, & commissiones causarum similibus appella- tionum, & provocacionum ad cuiusvis in- stantiam, per quemcumque ad commissio- nes Signaturæ Justitiæ signandas deputatum, aut etiam manu nostra, & Successorum no- strorum signanda, non factis dicto deposito nullius essent roboris, vel momenti, sed illis non obstantibus, ad ulteriora in causis ipsis usque ad pœnarum prædictarum effec- tualem exactionem debere procedi. Quod- que commissiones causarum, in quibus in- teresse Fisci, & Cam. prædictorum ageretur, necnon deberent signari, neque expediri nisi citato Procuratore Fiscali, & Thesau- rario Provincia, ex qua quælibet causa exi- teret, aliasque, & aliter prout in singulis Pauli, & aliorum Prædecessorum, & no- stris sub annulo Piscatoris sub die decima Aprilis, millesimo quingentesimo sexagesi- mo secundo, expeditis literis, quarum te- nores hic pro expressis haberi volumus, la- tius continetur.

Dubia desu-
per extorta.

§.1. Tamen ordinationes, & disposi- tiones hujusmodi, nostraque, & dictorum Prædecessorum in illis edendis intentio, ca- villantium calumniis in dies eluduntur, & super earum sinistris interpretationibus, agentes pro Fisco, & Camera prædicta fa- tigantur, ex eo præsertim, quod nonnulli citra faciendum depositum prædictum con- tendant, satisfactum esse statutis, & disposi- tionibus prædictis ex sola cautione in forma depositi, & quod citare Procuratorem Fi- scalem, & Thesaurarium in expeditione sin- gularum commissionum, tamquam nimis rigorosum, videatur esse præter nostre mentis intentionem. Insuper adversus obli- gationem constituendi reos appellatos in carcere, diversas etiam cavillationes oppo- nunt. Unde provenit, quod ipsi rei non coacti facere actuale depositum, non curant causas suarum appellationum expediri, sed potius de industria procurant illas in lon- gum protrahi, maxime cum non citatis Procuratore Fiscali, & Thesaurario prædi- ctis contingat per eos impetrari commissio- nes directas Judicibus, vel in Alma Urbe existentibus negociorum multitudine impe- ditis, vel extra Curiam eorum amicis, & in locis, in quibus non sunt, qui jura Fisci tueri possint, aut velint, narrando etiam in ipsis commissionibus multa mendacia, ut illorum medio possint ad retardandum executionem, & causam intricare, inhibi- tiones ab ipsis Judicibus extorquere. Quæ omnia non solum tendunt in Camera præ- dictæ detrimentum (quod tolerabilius es- set) sed etiam proveniente inde delictorum impunitate, datur aliis materia delinquen- di, & universis populis scandalum non- modicum.

§.2. Nos igitur calumniis, & aliis in-
P con-

1562. Declaratio circa deposita a condemnatis ad favorem Fisci, & Camerae.

convenientibus hujusmodi, quantum cum Deo possumus, obviare, & in his opportune providere volentes, hac nostra in perpetuum valitura declaratione, ordinatione, Constitutione, statuimus, & ordinamus. Quod in supradictis, seu criminalibus, aut civilibus, vel ex delicto, sive ex contractu, ut praefertur, procedentibus causis, Fiscum, & Cameraam praedictam, illiusque interesse quomodolibet concernentibus non liceat alicui condemnato, cujuscumque status, gradus, ordinis, qualitatis, & conditionis, etiam si Universitates, & Collegia fuerint, a condemnationibus hujusmodi, & sententiis desuper latis, seu illa definitiva fuerint, seu interlocutoria, aut vim definitivae habentes, appellare, provocare, aut de nullitate dicere, neque quomodolibet interposita appellationes, provocaciones, & nullitatis dictiones hujusmodi, per quosvis Judices ordinarios, vel delegatos in Romana Curia, vel extra eam commorantes, etiam per Camerarium nostrum, ac Praesidentes, & Clericos dictae Camerae, necnon ejusdem Camerae Apostolicae causarum generalem Auditorem, modernos, & pro tempore existentes, aut eorum aliquem, sub indignatione nostrae, ac excommunicationis poena recipi, seu admitti possint, nisi prius eis, & eorum cuilibet per publica instrumenta confito, quod ante interpositam unamquamque appellationem, seu provocacionem, vel nullitatis dictionem, si condemnatio contineat poenam pecuniariam, seu pecunia aestimabilem, fuerit ejusdem poena, seu illius aestimationis factum integrale, actuale, & purum depositum in manibus Thesaurarii Provinciae illius. Ad quod quidem actuale, & integrale depositum quoscumque teneri volumus, nisi forsitan summa deponenda respectu personae condemnatae sit adeo magna, ut inspecta quantitate, & qualitate facultatum ipsius, non sine maximo dispendio in brevi temporis spatio provideri possit. Quo casu habita fide super hoc a Governatore, seu Vicelegato illius Provinciae, quod consideratis praefatis condemnatis integre deponere non valeat, volumus ad medietatis, seu alterius minoris summae, prout reorum facultates posse ferre per dictos Governatores, seu Vicelegatos judicabitur, & depositionem omnino teneri, dummodo hoc casu praesent cautionem in forma depositi de solvendo residuum poena, in qua condemnati fuerint, infra annum, nisi absolutionem legitime obtulerint, & de praedicta absolutione docuerint, dummodo per Nos, vel signaturam aliud super dicto deposito, citato tamen semper Fisco, ordinatum, seu decretum non fuerit.

Declaratio quo ad capitaliter condemnatos, & commissiones non signandas nisi Fisco, & Thesaurario citatis.

§.2. Et si poena sit capitalis pecunia non aestimabilis, nisi prius ipso condemnato in carceribus constituto, ac etiam facto deposito praefato talium appellationum, provocacionum, & nullitatum commissiones signari, aut alias jurisdictione ordinaria per Judices supranominatos, seu alios, inhibitiones, monitoria, aut citationes extra Curiam

decerni, & expediri, vel per eorum Notarios scribi, & relaxari non possint, nisi prius antequam illorum singula signentur, aut respective decernantur, cum competentis termino ad dicendum causam, quae signari, aut expediri non debeant, ut moris est, Procurator Fiscalis, & Thesaurarius, vel Procurator in Curia Romana existens, Thesaurarii illius Provinciae, ex qua fuerit condemnatio facta, conjunctim citati fuerint, & signanda veniant, non nisi in Curia, vel in Curia generali, & loco residentiae Praesidis illius Provinciae, ex qua causa ipsa est, committi possit. Et si ob inadvertentiam seu alias, aliquas commissiones, seu inhibitiones, aut monitoria, & citationes super praemissis, aut aliquo praemissorum expedire contingat, Judices quibus illa praesentabuntur respective, illorum vigore ad inhibitionis decretum, aut aliquem alium actum, sub simili indignationis nostrae, ac excommunicationis poena, non audeant, neque possint procedere, nisi prius, & ante omnia sibi apud astra legitime confito, quod depositum fuerit, ut praefertur, factum. Quodque in expeditione commissionis, inhibitionum, monitorii, & citationum extra Curiam, citationes praedictae intervenerint, & re ipsi se in carceribus constituerint.

§.4. Et insuper quoniam eo hominum protervitas devenit, ut hi, qui homicidium, vel maleficium aliquod committere deliberrant, prius quarant eos, quos pro hostibus habent, treguae, vel pacis praetextu assecurando, decipere, quo facilius postea delicti perpetratio reddatur, expeditque propterea, ut quos Dei timor non retinet, poenarum rigor deterrendo coerceat, populorum quieti consulere, & flagitiosos scariozum, ac scandalosorum ausus deprimeret, necnon cavillationibus, quos ad solutiones poenarum effugienda hominum malitia in dies excogitat, subvenire volentes, quod poenae conventionales pacis, & treguae ruptae, & fideiussiones de non offendendo, stipulerint in futurum per Notarios in favorem Camerae Apostolicae, & non Communitatum, vel alterius, & si aliter factae fuerint, in ipsius Camerae favorem stipulatae censentur.

§.5. Quodque in causis treguarum, pacisque fractarum, ipsi fractores, vel eorum fideiussores allegare non possint, quod offensae ex nova causa processit, nec allegata cuiquam suffragetur.

§.6. Et quia in cautionibus de non offendendo, partes intendunt, ut sibi eo, quo melius fieri potest, modo, cautum sit, ne offendatur impune, & ideo promittunt non solum pro seipsis, sed etiam pro aliis eorum conjunctis, quod non offendent, neque offendi facient, sed aliquando Notariorum imperitia sensum, & intentionem partium pervertente, contingit eos scribere, quod partes promittunt non offendere per se, & alios, ubi scriptum oportuisse pro se, & aliis, differentiam videlicet inter has voces per, & pro nescientes, vel confundentes, ac

Declaratio circa poenam fractae pacis, & treguae, & cautiones de non offendendo.

Allegationes quae nova causa sunt.

Declaratio circa promissiones de non offendendo.

ac

ac propterea praebentes ansam cavillois, & delinquentibus praetendendi, quod facta offensione per unum ex comprehensis in fideiussione, non sit commissio stipulatio poenae, nisi constet, quod ille, qui offendit, de mandato principalis offenderit, unde etiam infinita scandala eveniunt, illaque remanent impunita. Idcirco quod si quis Notarius errorem hujusmodi commiserit, mille ducatorum auri Camerae Apostolicae applicandorum poena plestatur, & nihilominus five ex dictione per, sive ex dictione pro stipulatio concepta, & offensio sequuta fuerit: principales promittentes ad poenam conventionalem perinde teneantur, ac si ipsis mandantibus offensio emanasset, & de eorum mandato legitime constaret, iidemque Notarii sub simili poena in instrumentis fideiussionum de non offendendo, apponant clausulam. Quod data contraventione alicujus comprehensi in stipulatione, & si contingat talem contravenientem vere, & realiter confiteri, vel sicte propter contumaciam in non comparendo, poena conventionalis committatur, & exigi possit fideiussoribus, nulla excusatione, vel exceptione penitus admissa, immo habeantur crimen, & contraventio, ac si per testes, vel alias legitime probatum, vel approbatum fuissent. Et si clausula in stipulatione omissa fuerit, illa nihilominus pro apposita, contraventio pro legitime approbata habeatur.

§.7. Et similiter si per principalem, sive alium in fideiussione comprehensum, stipulationi contraventum, & seu contraveniens contumax, hisque in meram contumaciam condemnatus fuerit, fideiussor statim ad solvendum poenam conventionalem cogatur, nec possit audiri, suum principalem offendisse ex causa necessariae defensionis alegando, & deducendo, ne videlicet delinquentes indirectae per procuratorem, & interpositam personam audiantur, & quod dictum est in exemplo exceptionis hujusmodi, id etiam ad omnia alia extendatur. Et si talis clausula fuerit in praedictis stipulationibus omissa, nihilominus apposita similiter intelligatur.

§.8. Quod & ad legitimam per parentes solven. extendimus, ut illam solvere teneantur, etiam si eorum filii in meram contumaciam de aliquo delicto condemnati, aut banniti fuerint, non obstant quocumque statuto, aut forsan consuetudine in contrarium existente, quibus omnibus per praesentes in ampliori forma derogatum esse censemus, & decernimus.

§.9. Praeterea, quoniam saepe contingit, ut qui ex aliquo crimine in contumaciam condemnati fuerint, perdurant ad multos annos in contumacia, expectantes occasionem, ut per temporis diuturnitatem criminis probatio impossibilis reddatur, & tunc quaerunt contumaciam sibi remitti, & super defensionibus audiri, cum criminibus probandi facultas est Fisco sublata, causam plerumque vel coram Judicibus in ipsos propensis, vel in locis, ubi jura Fisci deduci non possunt, introducetes, flau-

Declaratio quod sententia contumacialis rei, praedictae hujusmodi, in his cautionibus.

Et etiam in casu legitime solvenda a parentibus.

Contumaciae infra sex menses se constituant.

tuimus, quod rei in contumaciam condemnati, ad suas defensiones faciendas admitti non possint, nisi infra sex menses, quo ad faciendas videlicet a die condemnationis, quo vero ad jam factas condemnationes, a die publicationis praesentium computandos, nec alibi quam in loco, ubi condemnatio secuta est, vel in Curia generali Provinciae, ubi delictum fuerit commissum. Et si secus fieri contingat, quaecumque absolutiones desuper obtinendae, etiam si vigore commissionis Signaturae nostrae nullius sint roboris, vel momenti, sed ad ipsarum condemnationum jam factarum executionem deveniri possit, & debeat. Quo termino sex mensium elapso, sententia in contumaciam lata, crimen notorium efficiat, & tamquam in rem judicatam transiverint, realiter, & personaliter executioni demandentur.

§.10. Nec homicidis pro fit minor aetas viginti annorum, dum tamen majores quatuordecim annorum extiterint.

§.11. Quod si banniti hujusmodi in contumaciam condemnati, veniant postmodum absolvendi, Judices sub poena mille scutorum, & infamiae perpetuae, illos gratis, & sine ulla sportularum solutione, absolvere debeant.

§.12. In causis vero Clericorum criminalibus mere Ecclesiasticis, Ordinarii Ecclesiastici privative ad saeculares Judices cognoscant, sed in aliis mixtis sit locus praevencioni inter Ordinarium, & Judicem saecularem, dataque praevencione ex parte Ordinarii Ecclesiastici, non nisi contra Clericos tantum procedere possit. Et si praetenderetur ratione connexitatis adjuncti, vel alias, quomodocumque laicum ejus forum sortiri debere, Judex tamen saecularis ita praevenciens, quavis inhibitione sibi facta non obstante, absque censurarum, vel aliarum poenarum incursum procedere possit. Nec non quibuscumque appellationibus, provocacionibus, nullitatum dictionibus, commissionibus, inhibitionibus, & aliis decretis contra formam superius traditam per quoscumque etiam Judices praefatos pro tempore quomodolibet emanatis, & factis non attentis, libere, & licite per ipsos Judices, a quibus, ad suarum condemnationum totalem executionem, alias tamen legitime, sub simili indignationis, & excommunicationis poena, procedi posse, & omnino debere, ac ut procedant praecipimus, & mandamus.

§.13. Et insuper tam Judicibus praefatis, quam Notariis sub eadem excommunicationis, ac indignationis nostrae, privationisque officiorum poena, ne contra praemissa aut quicquam praemissorum facere, & attentare praesumant, districtius inhibemus.

§.14. Sicque & non aliter, in praemissis omnibus & singulis, per quoscumque &c. Sublata &c. judicari, & interpretari in quavis causa & instantia debere. Irritum quoque &c. decernimus.

§.15. Non obstantibus praemissis, ac qui-

Homicida majori aetate non prodest minoritas. Banniti gratis liberandi si absolvendi sunt.

Pravencio declaratur inter Judices laicos, & Eccliel.

Contravencio poena.

Decretum irritans.

Contrariis derogatio.

quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, Statutisque, & Consuetudinibus singularum Provinciarum predictarum, Civitatum, Oppidorum, & locorum eorundem, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indulgis, & literis Apostolicis, Universitatibus, Communitatibus, & hominibus Provinciarum, Civitatum, & locorum predictorum, ac etiam singulis prænominatis, & aliis quibuscumque Judicibus, &c. per Nos, & Prædecessores nostros concessis, ac etiam iteratis vicibus innovatis, quibus omnibus &c. illorum tenores &c. hac vice latissime derogamus, ceterisque in contrarium facien. quibuscumque, cum clausulis opportunis, & consuetis.

Fiat Motu proprio. I.

Forma & effectus publicandi.

§. 16. Et cum declaratione, statuto, ordinatione, inhibitione, decretis, derogatione, & aliis præmissis, quæ ad partem, etiam quoad singulas partes, repetita esse censentur, & sint, latissime exten. Et quoad præmissorum omnium, & singularum, & præsertim singularum literarum, prænaratarum, privilegiorumque, indulgorum, & aliorum contrariorum predictorum, aliorumque forsân latius exprimentorum tenores pro sufficienter expressis habeantur, ac exprimi, narrari, & inseri possint in literis per Breve nostrum expediendis, quæ in dicta Camera, & Cancellaria nostra, & Audientia causarum Palatii Apostolici valvis, & in acie Campi Floræ, dimissis ubi copiis, affixæ, post mensem a die affixionis hujusmodi computan. omnes, & singulos ita afficiant, atque arctent, ac si illis personaliter intimatæ fuissent.

Fiat I.

Dat. Romæ apud S. Petrum 12. Kalen. Junii, Anno Sexto.

D. P. An. VI. die 21. Maii.

Publicatio.

Anno a Nativitate Domini 1562. indictione 9. die vero 26. mensis Martii, Pontificatus Sanctiss. in Christo Patris & D. N. D. Pii Divina providentia Papæ Quarti, anno 6. superscriptæ literæ Apostolicæ, lectæ, affixæ, & publicatæ fuerunt in locis superscriptis, ut moris est, dimissis illarum copiis affixis, per vos Bernardinum Andrevitium, & Julianum Parinum Apost. Curiores.

Jo: Freile Mag. Curf.

LXII.

Reformatio Officii Pœnitentiariæ Apostolicæ.

PIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

IN sublimi beati Petri solio, meritis licet imparibus, superna dispositione locati, statim ab ipso nostri Pontificatus initio, officii nostri esse duximus, ut omni adhibita diligentia errores, quos circa omnes gra-

duſ & hominum conditiones, nimia forsân licentia & impunitate, magno cum animi mœrore hisce potissimum temporibus committi animadvertimus, providentiæ nostræ ministerio corrigere, & emendare, ac ea, quæ hominum licentia crescente, deformata essent, reformare, illaque præsertim circa Romanæ Curia officia, & tribunalia ad veram debitamque normam, & observantiam reducere curaremus.

§. 1. Hinc est, quod Nos ad Pœnitentiariæ nostræ officium, in quo morum censura, & animarum salus præcipue vertitur, nostræ considerationis oculos dirigentes, & attendentes in eo plures, & diversos abusus, propter superiorum temporum licentiam, & incuriam irrepsisse, ne illi sese latius diffundant, quantum in Nobis est, occurrere volentes, habita desuper cum Venerabilibus fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus deliberatione matura, ipsoque Majore Pœnitentiario, ac ejus Officialibus auditis, & eorum juribus diligenter visis, ac omnibus mature consideratis, de ipsorum fratrum consilio, auctoritate Apostolica tenore præsentium statuimus, & ordinamus.

§. 2. Quod de cetero perpetuis futuris temporibus pro tempore existens Major Pœnitentiarius, ac ejusdem Pœnitentiariæ Regens, Correctores, Scriptores, Procuratores, ac alii quicumque ejus Officiales & Ministri, ab eorum omnium, quæ in infra-scriptis capitulis, & prohibitionibus continentur, concessione, commissione, & expeditione penitus cessare, & abstinere debeant.

§. 3. Et in primis idem Pœnitentiarius abſtineat a commutationibus ultimarum voluntatum, & earum derogationibus.

§. 4. Necnon ab unionibus perpetuis, & suppressionibus, ac translationibus beneficiorum Ecclesiasticorum, & applicationibus unius beneficii alteri beneficio, & illarum confirmationibus.

§. 5. Item a concessione juspatronatus, seu præsentandi ad beneficia Ecclesiastica, propter augmentum fructuum, sed tantum ex causâ fundationis, vel dotationis illud concedere possit.

§. 6. Similiter abſtineat a licentiis standi extra pro Monialibus ex quacumque causâ.

§. 7. Necnon a declaratoriis pro religiosis propter vim, & metum, quos in ingressu religionis, vel emissionem professionis sibi illatos fuisse prætendant, quando post emissam professionem hujusmodi susceperunt sacros ordines in religione, etiam si asseratur, quod eisdem vi, & metu durantibus, illos susceperint. In aliis autem casibus declaratoriæ ipsæ committantur Ordinario loci, & vocato Priore Monasterii, in quo fuerit emissâ professio, & nunquam in Curia, etiam si pars & testes præsentés essent.

§. 8. Nec concedant religiosis licentias standi extra propter infirmitates, & similia impedimenta, & nec etiam pro subventionem parentum, aut pupillorum, vel aliorum consanguineorum, nisi obtenta licentia suorum

Causa reformationis.

Reformatio super.

Commutionibus ultimarum voluntatum.

Unionibus, &c. benefic.

Concessione juspatronatus.

Licentiis standi extra claustra. Nullitate professionum.

Licentiis pro religiosis infirmis.

rum

rum Superiorum, & in facultatibus pro religiosis eisdem transeundi de Ordine ad Ordinem, etiam in casibus a jure permillis apponatur semper clausula, quod perpetuo ibidem in clauſtro Domino famulari teneantur.

Absolutione apollatum.

§. 9. Apollatis vero absolutionem non concedat, nisi ea lege expressa, ut statim ad clauſtrum proprii Ordinis redeant, vel ad alium Ordinem tranſeant, æqualis, vel arctioris observantia, ut ibi perpetuam vitam agant.

Licentiis, ut obtineant beneficia.

§. 10. Nec illis, aut aliis translatis prædictis indulgeatur, ut Beneficia Ecclesiastica obtinere, vel illis uti mercenarii deservire, aut alias etiam de Superiorum suorum licentia extra clauſtrum quoquo modo degere valeant.

Commissionibus permittendi vel alienandi bona ecclesiastica.

§. 11. Similiter non concedat commissiones alienationum, vel permutationum, aut afrancationum, aut illarum confirmationum de bonis ecclesiasticis in forma, quæ dicitur, Si in evidentem, pro rebus quarum redditus annuus summam viginti ducatorum auri de Camera excedat, & commissiones hujusmodi semper Ordinario loci, & alteri personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ coniuſtum committantur. Et si de ipsius Ordinarii interesse, vel præjudicio agatur, tunc loco ipsius committantur Metropolitanæ. Et si res ad ipsum Metropolitanum pertineat, Ordinario viciniorum, & nunquam similes concedantur commissiones, quando agitur de alienatione jurisdictionum, vel vassallorum ad Ecclesiam quovis modo pertinentium.

Absolutione a criminibus.

§. 12. Præterea ne Ordinarii in corrigendis subditorum excessibus impediatur, & delicta impunita remaneant, non concedat absolutiones, vel mandata, de absolvendis ab homicidiis, vel aliis gravibus delictis, etiam occultis, pro quibus de jure civili poena capitalis imposita sit, præterquam in foro conscientia dumtaxat. In reliquis vero minoribus, & levioribus excessibus, de quibus tamen delinquens non fuerit citatus, vel inquisitus, committere possit Ordinario, ut imposita illi poena ejus arbitrio, cum etiam in foro fori absolvat, ipsumque ab executione Ordinum si secum super irregularitate dispensatum fuerit, similiter ejus arbitrio suspendat. Episcopis tamen, vel eorum Superioribus, aut aliis Prælatiſ Sedi Apostolicæ immediate subiectis, & quibusvis personis in terris Ecclesiæ, & multo minus in Urbe delinquentibus, ab aliquibus delictis extra forum conscientia absolutionem minime concedere possit.

Simoniacorumque &

§. 13. Caveat etiam Pœnitentiarius ne in absolutionibus a simonia reali, vel conventionali, etiam occulta, umquam concedat, ut ipsi simoniaci beneficia, super quibus simoniam commiserunt, seu pecunias, vel alia pro illis accepta, aut fructus exinde post commissam simoniam perceptos, in toto vel in parte retinere possint, quinimmo in absolutionibus hujusmodi apponatur clausula, quod uterque ad beneficium, super quo fuit commissâ simonia, perpetuo inhabilis existat.

§. 14. Et insuper homicidæ voluntario, etiam alias canonicè absoluto, Altaris Ministerium, aut ascensum ad superiores Ordines, & restitutionem, aut retentionem beneficiorum, quibus ipso jure quis privatus, vel privandus sit, concedere minime valeat.

Homicidærum

§. 15. Nec minus literas de promovendo ad sacros Ordines, ac etiam ad primatum, tonſuram a quocumque Catholico Antistite, nisi allegetur iusta causâ, propter quam ab Ordinariis suis promoveri, nec ab eis, aut eorum officialibus literas dimissorias obtinere valeat, & tunc concedi possint a quocumque Ordinario, vel pro eo Pontificalia exercente, & si causâ allegata falsâ fuisse deprehendatur, sic promoti ab executione Ordinum per suos Ordinarios suspendi, vel illa etiam perpetuo privari possint.

Licentiis promovendi ad sacros ordines.

§. 16. Similiter idem Pœnitentiarius non concedat absolutiones a juramento, nisi ad effectum agendi dumtaxat.

Absolutione a juramentis.

§. 17. Nec dispensationes matrimoniales in forma gratiosa, sed semper committantur Ordinariis, prout alias fieri consuevit.

Dispensat. matrimon.

§. 18. Neque concedat Religiosis licentiam suscipiendi gradum doctoratus, vel magisterii contra statuta Ordinis, nisi ex aliqua probabili causâ, & nisi de licentia suorum Superiorum.

Licentiis doctorandi.

§. 19. Nec absolutiones a fructibus indebite perceptis, ratione intrusionis beneficio, vel ob non promotionem, aut alium tituli defectum, etiam in foro conscientia, nisi facta restitutione fructuum hujusmodi.

Absolutione a fructibus indebite perceptis.

§. 20. Nec etiam absolutiones concedat pro usurpata jurisdictione, vel violata libertate Ecclesiastica, etiam in foro conscientia (nisi cum clausula) Satisfactio prius de damnis, & expensis parti laesa.

Usurpataque jurisdictione ecclesiastica.

§. 21. Neque facultates testandi iuxta formam quinterni simpliciter, sed cum clausula, Dammodo non supra summam centum ducatorum etiam ad pias causas, ac pro servientibus. Religiosi vero extra clauſtrum, etiam cum Apostolica dispensatione degentibus, facultates testandi nullo modo concedantur.

Facultate testandi.

§. 22. Et insuper non confirmet gesta per Ordinarios, aut alios inferiores illis de jure communi non concessa, nec suppleat eorum defectus.

Confirmatio gestorum ab Ordin.

§. 23. Minus etiam dispense super ætate promovendorum ad sacros Ordines de jure requisita, nec tempus præfatis ad munus consecrationis suscipiendum a jure statutum ultra tres menses, & terminum anni Recto-ribus Parochialium Ecclesiarum, & aliis quibusvis, ac sacros etiam Presbyteratus ordines suscipiendos, a jure aut in fundatione beneficiorum quomolibet constitutum extra casus a jure permisos, ultra sex menses minime prorogare valeat.

Dispensat. super ætate.

§. 24. Et ultra præmissa abſtineat etiam ab expeditionibus quibuscumque, quæ sibi per literas suarum facultatum expresse non concedantur, nisi alias de jure communi in casibus, de quibus agatur Ordinario concessæ re-

Penitentia-rius suas facultates non excedat.

se reperiantur. Nec suffragetur prætextus consuetudinis seu styli, aut quasi possessionis ipsius Majoris Pœnitentiarii, & prædecessorum suorum in similibus concedendis, etiam si consuetudo, aut stylus, vel quasi possessio huiusmodi per literas facultatum suarum generaliter approbata reperiantur.

Sede vacante Pœnitentiarii officium vacat in his que ad forum fori.

§.25. Volumus insuper quod officium sacre Pœnitentiariæ Sede Apostolica vacante, in omnibus & singulis, que ad forum fori quomodolibet pertinent, penitus, & omnino conquefcat. Quodque ea tantum pro animarum salute expedire valeat, que forum conscientie respiciunt.

Inhibetur Pœnitentiario & Officialibus, ut aliquid expedire præsumant contra prædictorum tenorem.

§.26. Districtius inhibentes moderno, & pro tempore existenti Majori Pœnitentiario in virtute sanctæ obedientiæ, ac Regenti, Correctoribus, Scriptoribus, Procuratoribus, Revisoribus, Sigillatoribus, aliisque dictæ Pœnitentiariæ Officialibus quibuscumque sub nostræ indignationis, & excommunicationis latæ sententiæ, necnon privationis, & amissionis suorum huiusmodi, & aliorum Officiorum, & beneficiorum quorumcumque per eos obtentorum, & inhabilitatis ad aliam, & alia in posterum obtinenda, aliisque gravioribus nostro, & pro tempore existenti Rom. Pont. arbitrio infligendis, & applicandis pœnis, ne de concessionibus, & expeditionibus sibi per præfentes interdicitis contra præmissorum tenorem, etiam prætextu quorumvis privilegiorum, & indulgentiarum eis quomodolibet concessorum se intrinsece quoquomodo audeant, seu præsumant.

Decretum irritans.

§.27. Decernentes quascumque concessionis, gratias, ac expeditiones deinceps ab eodem officio Pœnitentiariæ contra præsentium tenorem, quod absit, pro tempore emanatas, etiam si in illis afferatur, viva vocis oraculo, ac de mandato nostro, & pro tempore existentis Rom. Pontificis speciali, & expresse factas fuisse, nullas nihilominus, & invalidas, ac extortas, & subreptitias esse, & conseri, neminique propterea suffragari posse, & ita per quoscumque locorum Ordinarios, ac Iudices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac eisdem S. R. E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiti debere, irritum quoque, & inane, quidquid fecus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clausulæ derogatorie.

§.28. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, privilegii quoque, & indulgentiæ eidem Majori Pœnitentiario, ac eius officio, etiam in illius erectione, & institutione, etiam Motu proprio, consistorialiter, ac de fratrum eorumdem consilio, & assensu, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis in genere, vel in specie, & alias quomodolibet, etiam per fel. rec. Eugenium IV., Sixtum etiam IV., & Paulum III., ac alios quoscumque Rom. Pontifices Prædecessores Nostros, ac etiam

Nos concessis, approbatis, & innovatis, ac decretis, & censuris in illis apposis. Quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, individua, & expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus, communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem, & quibuslibet aliis privilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis generalibus, vel specialibus quorumcumque tenorem existant, per que præsentibus non expressa, vel totaliter non inserta effectus præsentium impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenores, specifica, individua, & expressa, ac de verbo ad verbum habenda esset in eisdem literis mentio specialis.

§.29. Ut autem præfentes literæ ad omnium notitiam deducantur, & omnes, quorum interest, vel interesse poterit, omnino afficiant, volumus, & mandamus illas in Palatii nostri Apostolici, ac officii Pœnitentiariæ huiusmodi valvis, & acie Campi Floræ affigi, & per aliquod temporis spatium, relicta ibidem copia, detineri, ut illi, quos literæ ipsæ concernunt, seu concernere poterunt quomodolibet in futurum, quod ad ipsorum notitiam non pervenerint, vel illas ignoraverint, quo minus eos ardeat, perinde ac si eis personaliter intimata forent, nullam possint excusationem prætere, vel ignorantiam allegare. Cum non sit verisimile apud eos remanere incognitum, quod tam patenter extiterit publicatum.

§.30. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum statuti, ordinationis, voluntatis, inhibitionis, decreti, derogationis, & mandati infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumserit indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo sexagesimo secundo, quarto Non. Maii, Pontificatus nostri Anno tertio.

✠ Ego Pius Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

Sequuntur subscriptiones Cardinalium, & Publicatio.

Epif.

Forma & effectus publicationis.

Sanctio penal.

D. P. An. III. die 4. Maii.

Papæ subscript.

Ex Regest. in Archiv. Vat.

Episcopos Titulares nuncupatos Pontificalia exercere in aliena Diocesi, nisi de Ordinarium licentia, minime posse sancit.

PIUS PAPA QUARTUS
Ad futuram rei memoriam.

Causæ huiusmodi.

§.1. Cum, sicut accepimus, nonnulli Episcopi Ecclesiarum, que in partibus infidelium consistunt, Clero carentes, ac Populo Christiano cum fere vagabundi sint, & permanentem Sedem non habeant, non que Jesu Christi, sed alienas oves inscio proprio Pastore querentes, Pontificalia officia, que nisi de ipsorum locorum Ordinariarum licentia, & in personas, eisdem Ordinariis subiectas tantum exercere debent, in alienis Civitatibus, & Diocesis, seu in locis nullius Diocesis quasi Episcopalem Cathedram propria temeritate, ac prætextu literarum, Sacre nostre Pœnitentiariæ officio, vel alias emanatarum erigere, & quoscumque ad se venientes, etiam si suorum Prælatorum literas commendatitias, non habeant, Clericali caractere insignire, & ad Sacros, etiam Presbyteratus Ordines promovere audeant, & præsumant, quo plerumque fit, ut minus idonei, ac rudes, & ignari, & quia suo Episcopo tamquam inhabiles, & indigni, rejecti fuerint, ab illis ordinati, nec divina officia peragere, neque Ecclesiastica Sacramenta recte valeant administrare in Clericali, Sacerdotalisque Ordinis deducere, & contemptum; ac Christiani fidelium devotionis diminutionem, & scandalum plurimum.

Declaratio de qua in rubrica.

§.2. Nos igitur pro nostri Pastoralis Officii Nobis divinitus injuncti debito opportunum in præmissis remedium adhibere volentes, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, quascumque literas ab eodem Pœnitentiariæ nostre officio, seu alias a Sede Apostolica, quomodolibet emanatas, harum serie revocantes penitus, & annullantes, ac nemini de cetero suffragari, nec quemquam illis se ullo pacto juvare, neque uti posse decernentes auctoritate Apostolica tenore præsentium statuimus, ordinamus, atque declaramus, quod post hac nullus Episcopus ex eis, qui titulares vocantur, in qualibet Civitate, seu Diocesi, etiam si in loco nullius Diocesis quantumcumque exempto, aut aliquo Monasterio cuiusvis Ordinis, etiam quibuslibet privilegiis, & immunitatibus suffulti ubilibet consistente residerit, aut moram traxerit, prætextu quarumvis literarum ab eodem Pœnitentiariæ officio, seu alias ab ipsa Sede Apostolica sibi de promovendo, quoscumque ad se recurrentes pro tempore concessarum, Pontificalia Officia nisi, ut præfertur, de Ordinarii loci, expressa licentia, & in personas eidem Ordinario subiectas dumtaxat exercere, vel aliquem alterius subditum, etiam sub colore familiaritatis continuæ commensalitatibus sue

absque sui proprii Prælati, expresso consensu, aut literis dimissoriis ad primam Clericalem Tonfuram, aut aliquos alios minores, aut etiam Sacros, & Presbyteratus ordines, ullatenus possit, aut debeat.

§.3. Quodque quilibet ex dictis Episcopis titularibus contrafaciens ab exercitio ipsorum Pontificalium per annum, taliter vero promoti ab executione ordinum per eos, ut præmittitur, susceptorum, donec suo Prælati visum fuerit, ipso jure suspensi sint, & esse censentur.

§.4. Sicque per quoscumque Iudices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, iudicari, & definiti debere, ac quidquid fecus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum & inane decernimus.

§.5. Non obstantibus præmissis ac quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon Civitatum, Diocesium, Monasteriorum, Ordinum, & locorum prædictorum, etiam juramento confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indulgentiis, & literis Apostolicis illis quomodolibet concessis, & confirmatis: Quibus omnibus eorum tenores præsentibus pro sufficienter expressis habentes illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die vigesima prima Maii, millesimo quingentesimo sexagesimo secundo, Pontificatus nostri Anno Tertio.

Sequitur declaratio superius æditæ Constitutionis.

PIUS PAPA QUARTUS
Ad futuram rei memoriam.

§.1. Alias emanarunt a Nobis literæ in forma Brevis tenoris subsequentes videlicet Pius &c.

§.2. Volentes autem per nostre sollicitudinis vigilantia in præmissis diligentius, & efficacius providere, ne Episcopi Titulares in præfatis literis nominati aliquid etiam præter mentem, ac voluntatem nostram, & Sacras Constitutiones in Ecclesiastici ordinis iacturam, & detrimentum attentari, seu præsumere audeant: Motu, & scientia similibus quod Episcopi Titulares præfati posthac nullos actus Pontificales exercere, neque ordines Sacros, aut minores, nec etiam primam Clericalem tonsuram cuiquam conferre possint, tam temporibus a jure statutis, quam extra ipsa tempora non solum personis, & in locis subiectis Diocesis in quorum Diocesi pro tempore residerint, sed nec etiam aliis personis, que ad illam Diocesim cum licentia proprii Ordinarii, seu Superioris venirent, & peterent se promoveri, aut ordina-

Pœnitentiarii inobedientes.

Observantia huiusmodi decreti.

Obstantibus derogatio.

Dot. die 21. Maii 1562. An. III.

Enunciat suspensiones literarum.

Ordinarius dat facultatem procedendi contra inobedientes.

dinari, nisi habita prius expressa licentia Episcopi, vel eius Vicarii, in cuius Diocesi fuerint, etiam in Monasterio, vel loco nullius Diocesis, seu quomodolibet exempto dictos actus Pontificales exercere, aut ordines, & tonsuram huiusmodi conferre velent, quodque si dicti Episcopi Titulares contrafecerint, & in praemissis non paruerint, vel in eis excesserint, Episcopi Ordinarii, seu illorum Vicarii tamquam Delegati Sedis Apostolicae contra eos ad suspensionis ab eorum ordinibus ad tempus sibi bene visum, necnon illorum crescenti contumacia ad privationis omnium, & singulorum Beneficiorum per eos ex dispensatione Apostolica, seu alias quomodolibet obtentorum, ac etiam pecuniarias arbitrio ipsorum Ordinariorum, seu Vicariorum infligendas, & applicandas poenas procedere, & eos a suis Diocesium expellere libere, & licite valeant, nec illi in Monasteriis, aut locis exemptis, vel nullius Diocesi, quae consistant intra ipsorum Ordinariorum Diocesim, vel ei contigua sint sine permissione Episcopi, vel eius Vicarii huiusmodi stare, habitare, seu moram trahere ullo modo possint, auctoritate Apostolica tenore praesentium similiter statuimus, decernimus; atque declaramus.

Novas contumacibus in singulis poenas Pontifex.

§.3. Inhibentes sub suspensionis a divinis, & excommunicationis, aliisque arbitrii nostri poenis eisdem Episcopis Titularibus, ne quovis praetextu, aut quaesito colore huic statuto, decreto, & declarationi, ac praesentibus literis nostris in aliquo ullatenus contrafacere, seu contravenire audeant, vel praesumant.

Conterantur tollit.

§.4. Decernentes nihilominus irritum, & inane, si secus super his ab illis, seu eorum aliquo fieri, vel attentari contigerit. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac quibusvis literis tam ab ipsa Sacra Poenitentaria, quam sub plumbo, & in forma Brevis a Nobis, & Sede Apostolica quomodolibet emanatis, & in futurum forsitan emanandis; necnon omnibus illis, quae in praesentibus literis huiusmodi volumus non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 28. Junii 1562. An. IV.

Datum Romae apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die vigesima octava Junii, millesimo quingentesimo sexagesimo tertio, Pontificatus nostri anno Quarto.

LXIV.

Reformatio Officii Correctoris Cancellariae Apostolicae, & literarum minoris Iustitiae, contradictarum nuncupatarum.

PIUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Universis gregis Domini curam Nobis divina dispositione commissam, pro Pastoralis officii debito divina favente gratia diligenter, & salubriter exercere cu-

pientes, ad ea potissimum pro Christianissimum animarum salute nostrae dirigimus considerationis intuitum, per quae juris, & iustitiae cultus a nostris, & Sedis Apostolicae Officialibus servetur, & inviolabiliter custodiatur.

§.1. Sane cum Nos una cum venerabilibus fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus, singulorum Romanae Curiae Tribunalium, & Officiorum Correctionis, & emendationi jugiter intendentes, inter cetera ad officium Correctoris Cancellariae Apostolicae, ac literarum iustitiae contradictarum resperxerimus, animadverterimus etiam officium ipsum, quod antiquissimum existit, & per quod literae Apostolicae iustitiae sub nomine Romani Pontificis, ac sub plumbo expediuntur, pro superiorum temporum licentia antiquam disciplinam, ac puritatem in literarum huiusmodi expeditione, & emendatione, vocato, & auditu dilecto filio Magistro Paulo Odescalco, Cancellariae, & literarum huiusmodi moderno Correctore, Motu proprio, & ex certa scientia de eorumdem fratrum consilio, & assensu, statuimus, & ordinamus.

Causae huius reformationis, quae eduntur super.

§.2. Quod deinceps perpetuis futuris temporibus dictus Paulus, ac pro tempore existens Corrector, necnon literarum eorumdem Procuratores in causis, in quibus rescripta a Nobis, vel a Signatura nostra iustitiae pro tempore emanare contigerit, in eadem instantia se nullatenus intromittant. Possint tamen causas appellationum a sententiis definitivis, vel definitivae vim habentibus committere.

Expeditionibus in causis, in quibus Papa, vel eius Signatura rescripsit.

§.3. Item confirmationes Indulgentiarum, sive perpetuarum, sive temporalium, & testamentorum, aut ultimarum voluntatum, ac juris patronatus, & praesentandi nullo modo expediant, sed nec contractum, nisi ad utriusque contrahentis supplicationem, & sine praesudicio tertii.

Indulgentiarum, testamentorum, contractuum &c.

§.4. Et minus sententiarum nisi cum clausula, quatenus rite, & recte late sint, & in rem transiverint iudicatam, neque adversus illas aliquid fuerit impetratum. A confirmationibus etiam compromissorum, & laudorum ante utriusque partis expressam homologationem.

Sententiarum, laudis, compromissis.

§.5. Necnon unionum perpetuarum, vel suppressionum, aut translationum beneficiorum Ecclesiasticorum, aut illorum fructuum applicationum omnino abstineant.

Unionibus beneficiorum.

§.6. Similiter non concedant confirmationes alienationum, permutationum, aut liberationum de bonis Ecclesiasticis, quorum annuus redditus summam quinque ducatorum excedat, id quod dispositive in literis exprimi debeat, & confirmationes huiusmodi semper Ordinario loci, & alteri personae in dignitate Ecclesiastica constitutae conjunctim committantur. Et si de ipsius Ordinarii interesse, vel praesudicio agatur, tunc loco ipsius committantur Metropolitanis, & si res ad ipsum Metropolitanum pertineat, Ordinatio viciniori, & nunquam similes commissiones concedant, quando de alienandis jurisdictionibus, vel vassallagiis ad

Alienationibus bonorum ecclesiasticorum.

ad Ecclesias quomodolibet pertinentibus agitur.

Professionibus Regularium.

§.7. Literas etiam declaratorias nullitatis professionis propter vim, & metum, quando religiosi post ingressum religionis, vel emissam professionem sacros ordines in religione susceperunt, etiam si asseratur, quod eisdem vi, & metu durantibus dictos ordines susceperint, minime concedant. In aliis autem casibus declaratoriae huiusmodi committantur Ordinario loci, vocato Priore Monasterii loci eisdem in quo fuit emissae professio, & nunquam in Rom. Curia, etiam si pars, & testes in ea praesentes essent.

Religiosorum licentia standi extra claustra &c.

§.8. Sed nec licentias Religiosis eisdem standi extra Monasterium etiam in casibus infirmitatis, vel aliis a jure permissis, nec pro subventione parentum, pupillorum, aut aliorum consanguineorum, nisi de expressa licentia suorum Superiorum petita, & obtenta.

Absolutionibus iuramentorum.

§.9. Et similiter absolutiones a iuramento, praeterquam ad effectum agendi, & excipiendi.

Facultatibus testandi.

§.10. Ac facultates testandi de bonis Ecclesiasticis in forma quinterni ultra summam centum ducatorum minime concedere valeant, Religiosis vero etiam extra Claustra cum legitima dispensatione degentibus, similes facultates testandi nullatenus concedantur.

Ordinariis gestis.

§.11. Item gesta per Ordinarios, aut alios inferiores, nisi in casibus illis expresse de jure permissis, & quando ex eorum narrativa forma juris minime per eos servata esse constat, nullatenus confirmant, nec eorum defectus juris, vel facti, aliquo modo suppleant.

Beneficiorum titulis, vel possessionibus.

§.12. In primis autem abstineant a confirmatione tituli, vel possessionis Beneficiorum Ecclesiasticorum, etiam pro pacificis possessoribus, etiam cum clausula, sicuti iuste, & pacifice possidetis, cum, sicut accepimus, confirmationes huiusmodi plerumque petantur in fraudem ad confovendos intrusos, & alios, qui literas Apostolicas provisionis Beneficiorum eorumdem minime expediverunt, ac minime curant expedire.

Declaratoriis super homicidiis, & irregularitate.

§.13. Abstineant etiam a declaratoriis super homicidiis, & irregularitate exinde contracta, etiam si illa vim vi repellendo, & ad necessariam defensionem commissa fuisse asseratur.

Decimarum confirmationibus.

§.14. Item a confirmationibus decimarum, & illarum acquisitionum, etiam pro pacificis possessoribus, nisi illas ante Concilium Lateranense tempore rec. mem. Alexandri III. celebratum legitime acquisitas esse expresse dicatur.

Rebus litigiosis.

§.15. Et insuper a confirmationibus quibuscumque de rebus litigiosis omnino cessent.

Indultorum confirmatione.

§.16. Privilegia vero, ac facultates, & gratias per Sedem Apostolicam concessa, in genere tantum, non autem in specie confirmant, nisi privilegia ipsa de verbo ad verbum inserantur, de quibus per literas Apostolicas, aut earum transumpta a Bull. Rom. Tom. IV. Par. II.

thentica omni prorsus suspitione carentia, ipsi Correctori consiterit, de quo in confirmatione ipsa expressa mentio fieri debeat.

Rebus dubiis.

§.17. Postremo cum officium ipsam, Correctoris potissimum versetur in confessione, vel confirmatione eorum, quae sunt de jure permessa, nullatenus concedendo, vel confirmando rescribat in materiis quomodolibet in iure dubiis, vel ubi variae sunt jurisperitorum opiniones, etiam pro communi illorum sententia, sed tantum ubi de re ipsa clara, & expressa de jure decisio apparet, & de cuius intellectu nullatenus apud juris interpretes dubitetur.

Procuratores non immutent facti veritatem.

§.18. Procuratores autem literarum ipsarum contradictarum materias iniustas, aut indebitas non procurent, nec minus literarum forment contra, vel praeter continentiam memorialium, & veritatem facti illis a partibus exhibitis, ne facto variato, & veritate immutata literas expediant, quae alias expediri non possent, prout saepius attentatum fuisse accepimus. In reliquis vero per praesentes non immutatis aut alteratis, antiquum stylum in expeditionibus literarum earumdem servari solitum inviolabiliter observent.

Contravenientium poena.

§.19. Distinctius inhibentes praefato, ac pro tempore existenti Correctori sub indignationis nostrae, Procuratoribus vero praesentibus, & futuris sub excommunicationis latae sententiae, necnon privationis officiorum, & beneficiorum quorumcumque per eos obtentorum, ac inhabilitatis ad illa, & alia in posterum obtinenda, aliisque nostri, & pro tempore existentis Rom. Pont. arbitrio inferendis, & applicandis poenis, ne de causis, ac expeditionibus per praesentes interdictis, & alias quam ut praefertur, etiam praetextu quorumvis privilegiorum, & indultorum, eis, & eorum officio quomodolibet concessorum, aut consuetudinibus, vel quasi possessionibus in similibus materiis prohibitis expediendis se intromittere quoquomodo audeant, vel praesumant.

Irritatio contradictoriorum.

§.20. Decernentes nihilominus quascumque concessionem, commissionem, & alias expeditiones ab illis, & a dicto officio deinceps contra praesentium tenorem pro tempore quomodolibet, quod absit, attentatas, nullas, & invalidas, ac extortas, & subreptitias fore, & esse, ac censeri, neminique propterea suffragari posse.

Clausula subtrahenda &c.

§.21. Sicque per quoscumque locorum Ordinarios, ac Iudices, & Commissarios, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac eisdem Rom. Eccles. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiti debere, irritum quoque, & inane quicquid fecus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clausula derogatoria.

§.22. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, privilegiis, quoque, & indultis eisdem Correctori, & Procuratoribus sub quibuscumque tenoribus,